

## RECENZJA

**PIOTR WIERZBICKI, ŚLADAMI JANA PAWŁA II  
PO KRAKOWIE**

**Śladami Jana Pawła II po Krakowie**, autor tekstów: dr Piotr Wierzbicki, redakcja i prowadzenie projektu: Renata Zając, czyta: Przemysław Strzałkowski, dźwięk: Paweł Nawrocki, Rafał Ptak, zdjęcia: Łukasz Domański, Jakub Nowicki, montaż i opracowanie graficzne: Dawid Polkowski, projekt okładki Piotr Druciarek. Wydawnictwo WAM – Studio INIGO, Kraków 2008 (audio-book DVD)

Dzień 16 października 1978 roku już zawsze będzie miał szczególne miejsce w pamięci nie tylko Polaków, ale również wielu ludzi z całego świata<sup>1</sup>.

Ojciec Święty Jan Paweł II był i jest nadal autorytetem dla wielu, postacią niezwykłą. Stąd też zapewne wynika nieustanna ciekawość świata w dążeniu do możliwie jak najdokładniejszego poznania zagadnień z Nim związanych. Cenne są zatem informacje dotyczące życia prywatnego, nauczania, kontaktów z ludźmi. Dlatego też kolejne rocznice sprzyjają powstawaniu publikacji poświęconych tej wybitnej postaci. W krótkiej recenzji jednostkowej pracy brak jest miejsca na wymienienie choćby ich części. Nie jest to również jej zadaniem. By poznać szeroką ofertę wydawniczą, wystarczy udać się do księgarni, czy też – nie wychodząc z domu – przejrzeć propozycje internetowych portali księgarskich. Omawiana publikacja doskonale wpasowuje się we współczesne społeczeństwo multimedialne.

Osoby korzystające z bezprzewodowego Internetu, turystów zwiedzających nieznaną okolicę, a używających sprzętu audio, można spotkać w niemal każdym miejscu. Stąd właśnie bierze się niewątpliwa zaleta omawianej pozycji. Jest to bowiem *audio/video-book*, forma z pewnością przystępniejsza szczególnie dla młodych ludzi. Nie można nie docenić jej walorów edukacyjnych, które mogą być wykorzystywane w szkole. Z całą pewnością niniejsza publikacja powinna znaleźć zastosowanie podczas zajęć edukacyjnych dotyczących tematyki historycznej, regionalnej, religijnej, jak również może stać się atrakcyjną pamiątką z Krakowa dla odwiedzających miasto turystów. W tym kontekście zastanawia jednak brak obcojęzycznych wersji przewodnika, co zapewne w znacznym stopniu zwiększyłyby krąg odbiorców tego wydawnictwa. Oczywiście nie umniejsza to w żadnym stopniu walorów poznawczych, jakie przedstawia publikacja dla polskiego odbiorcy.

Przejrzysty układ treści oraz łatwość poruszania się po menu w znacznym stopniu udogodniają korzystanie z pracy, umożliwiając oglądanie całości lub wybranie interesującego w danej chwili fragmentu. Możliwy jest również szybki powrót do głównego

<sup>1</sup> Por: np.: <http://wiadomosci.wp.pl/kat,1342,title,30-rocznica-wyboru-Karola-Wojtyly-na-papieza,wid,10454984,wiadomosc.html?ticaid=178ff> (luty 2009).

menu. Całość została podzielona w sposób logiczny i przemyślany na mniejsze fragmenty. Oglądając ten multimedialny przewodnik po miejscach związanych z Ojcem Świętym, trudno nie zauważyć ogromu pracy włożonego w jego powstanie. Długa lista podziękowań znacznie rozszerza grono osób zaangażowanych w realizację projektu. Należy w tym miejscu wymienić Jego Ekscelencję kardynała Stanisława Dziwisza, księdza dra Roberta Nęcka, pracowników Kurii, księdza infulata Bronisława Fidelusa, przeorów klasztorów paulinów oraz dominikanów, gwardiana klasztoru franciszkanów oraz proboszczów parafii. Pomoc wymienionych osób umożliwiła wykonanie zdjęć do filmów, pokazujących miejsca związane z Papieżem, które obudowano bogatą narracją. Publikacja jest bowiem swego rodzaju mówionym przewodnikiem z możliwością czytania tekstu, rozwijającego się przed oczami odbiorcy na ekranie.

Niewątpliwie jednymi z najciekawszych fragmentów publikacji są dodatki, w których umieszczono informacje o krakowskich pamiątkach po Papieżu – Polaku, często w formie zdjęć. Podobne treści oczywiście można również znaleźć w Internecie, stanowią one jednak osobne całości, nieco inaczej traktujące to zagadnienie<sup>2</sup>. Daje się natomiast zauważyć w publikacji budzący pewien niedosyt brak np. zdjęć z wnętrza domu przy ulicy Tynieckiej 10 oraz parafii dębnickiej. Tę lukę wypełniają w pewnym stopniu unikalne zdjęcia biskupa Wojtyły w czasie konsekracji kościoła św. Szczepana, wnętrza kościoła Mariackiego lub Kurii Metropolitarnej przy ulicy Franciszkańskiej 3, gdzie mamy ukazany naturalnej wielkości posąg z żywicy Jana Pawła oraz inne, np. przedstawiające jedyny w Polsce obraz olejny Karola Wojtyły jako wikarego (gabinet ks. proboszcza – kancelaria kościoła św. Floriana) lub ornat, w którym Jan Paweł II odprawił mszę w dniu zamachu na swoje życie (kościół św. Floriana w Krakowie), podnoszące niewątpliwie atrakcyjność omawianego wydawnictwa multimedialnego.

Okładka utrzymana w ciepłej tonacji, ukazująca Papieża zmierzającego w stronę Wawelu, zachęca do odbycia wraz z Nim tego spaceru. Będzie to doznanie tym przyjemniejsze, iż publikacja wyposażona jest w czytelną mapkę z zaznaczonymi na niej omawianymi obiektami. Odbiorca może zatem w każdej chwili sprawdzić, w jakim miejscu się znajduje. Również oprawa muzyczna oraz ciepły głos lektora zachęcają do sięgnięcia po pozycję, która poprowadzi po krakowskich śladach Ojca Świętego, opisanych przez Piotra Wierzbickiego. Wymienione wyżej walory związane z odbiorem i wyglądem publikacji, które w znacznym stopniu są zasługą redakcji, już zostały docenione przez odbiorców. Pojawiające się oceny na wspomnianych stronach internetowych potwierdzają ten fakt<sup>3</sup>.

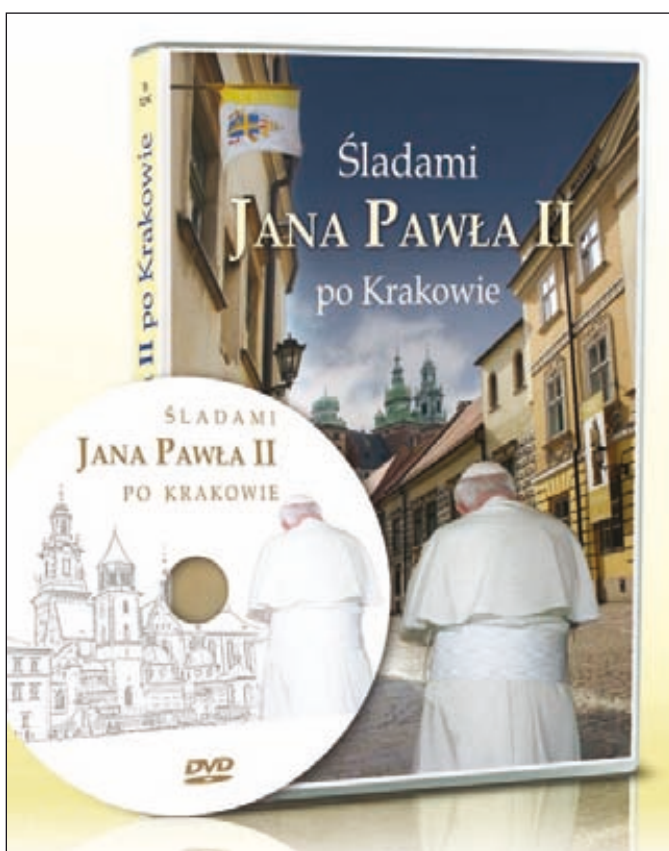
Postać Jana Pawła II oraz jego związek z Krakowem doczekały się już licznych opracowań tak o charakterze przewodnikowym, jak i popularno-naukowym<sup>4</sup>. Również

<sup>2</sup> *Jan Paweł II i Kraków w okresie pontyfikatu w latach 1978–2005, Pamiątki w Krakowie dotyczące Jana Pawła II*, autorka serwisu Joanna Radzicka, [http://www.inib.uj.edu.pl/prace\\_studentow/jp2ik/p2.html](http://www.inib.uj.edu.pl/prace_studentow/jp2ik/p2.html) (lutycy 2009).

<sup>3</sup> Publikacja otrzymała aż 5,5 punktu w skali sześciopunktowej. Por: np. strona [http://www.e-serafin.pl/Sladami\\_Jana\\_Pawla\\_II\\_po\\_Krakowie\\_DVD-503.html](http://www.e-serafin.pl/Sladami_Jana_Pawla_II_po_Krakowie_DVD-503.html)

<sup>4</sup> Zob. np. m.in. M. Jakubczyk, R. Tekieli, Kraków. *Miasto mojego życia. Przewodnik śladami Jana Pawła II*, Kraków 2005.; Agnieszka M. Spiechowicz-Jędrys. *Śladami Jana Pawła II*, Kraków 2006. Kowalik-Gąska T., *Mój Kraków. Szlakiem Jana Pawła II*, Kraków 2006.; *Ścieżkami Jana Pawła II*, Turystyka, Kraków.

w Internecie można znaleźć szereg stron z informacjami dotyczącymi Ojca Świętego, czy też szlaków związanych z osobą Karola Wojtyły<sup>5</sup>. Wydawać by się mogło, iż omawiana publikacja multimedialna jest wyłącznie jednym z wielu podobnych przedsięwzięć, których, jak już wcześniej wspomniałam, było i jest na rynku wiele. Nic bardziej mylnego. Owszem, autor tekstów wykorzystuje dostępną literaturę, w tym również przewodniki związane z osobą Papieża oraz Internet, ale nie skupia się jedynie na związkach tych miejsc z Ojcem Świętym. Ukazuje bowiem ich szersze znaczenie. Zwiększa zatem listę miejsc powszechnie kojarzonych z Janem Pawłem II o inne, znane mniej lub wcale, jak np. kościół św. Szczepana przy placu Axentowicza.



<sup>5</sup> *Śladami Jana Pawła II po Krakowie. Trasa zwiedzania: Wadowice (dom rodzinny i kościół parafialny) Kraków – kościół św. Floriana – Collegium Novum UJ – Pałac Arcybiskupi – kościół Franciszkanów – Muzeum Archidiecezjalne – Łagiewniki*, <http://www.orbis.krakow.pl/cms/index.php?id=7,59,0,0,1,0>; *Śladami Jana Pawła II*, <http://www.miplo.pl/index.php?&c=407>; M. Tomasiak, strona darmowa, *Śladami Jana Pawła II*, [http://www.tomasiak.republika.pl/JPII\\_07.htm](http://www.tomasiak.republika.pl/JPII_07.htm)

Miejsce publikacji niniejszej recenzji zostało również wybrane nieprzypadkowo – Piotr Wierzbicki publikuje w „Almanachu Muszyny”<sup>6</sup>. Drugim argumentem jest fakt, iż Muszyna posiada silne związki z arcybiskupstwem krakowskim, była bowiem przez wieki stolicą tzw. „państwa muszyńskiego”, obejmującego ok. 30 miejscowości, i stanowiła własność biskupów<sup>7</sup>. Również Karol Wojtyła w czasach biskupich odwiedzał te okolice i samo miasto<sup>8</sup>. Muszynianie, jak wszyscy Polacy, głęboko przeżyli śmierć Jana Pawła<sup>9</sup>; nie zapomnieli o Nim i Jego naukach, czcząc pamięć Papieża poprzez różne inicjatywy<sup>10</sup>.

Omawiana wyżej praca powstała w związku z trzydziestą rocznicą wyboru Karola Wojtyły na Papieża i również trzydziestej rocznicy pierwszej pielgrzymki do Polski. Pomimo wyrażonych powyżej zastrzeżeń, posiada ona walory uniwersalne, umożliwia bowiem dotarcie do różnego odbiorcy.

**Renata Kułakowska-Zadęcka**

### **Od redakcji:**

Autorka recenzji, dr Renata Kułakowska-Zadęcka, absolwentka Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Krakowie (obecnie Uniwersytet Pedagogiczny), historyk XIX wieku, zajmuje się problematyką Krakowa oraz Małopolski; publikuje m.in. w „Zeszytach sądecko-spiskich”.

<sup>6</sup> Zob. P. Wierzbicki, *Przemysł gorzelniczny i wyszynk napojów alkoholowych w „państwie muszyńskim” (1710–1712)*, „Almanach Muszyny” 2005, s. 67–76.; tenże, *Mieszkańcy „państwa muszyńskiego” uczniami kolegium podolinieckiego w latach 1699–1711*, „Almanach Muszyny” 2008, s. 105–109; i publikowane w niniejszym tomie, *Obraz „państwa muszyńskiego” na podstawie rejestru poborowego z lat 1669 i 1680 oraz rejestru zniszczeń we wsi Berest w roku 1683 oraz Cerkwie lemkowskię z okolic Muszyny i Krynicy w zbiorach fototeiki Instytutu Sztuki Polskiej Akademii Nauk w Warszawie*.

<sup>7</sup> Muszyna posiada związki z biskupstwem krakowskim, należała bowiem do dóbr tegoż na terenie Sądeczyzny. Por: [http://www.nsi.pl/almanach/art-miejsca/zarys\\_dziejow\\_klucza\\_muszynskiego.html](http://www.nsi.pl/almanach/art-miejsca/zarys_dziejow_klucza_muszynskiego.html). Zob. też liczne publikacje na temat historii „państwa muszyńskiego” w „Almanachu Muszyny” – np. w Bibliografii za lata 1991–2005 dostępnej na stronie internetowej [www.almanachmuszyny.pl](http://www.almanachmuszyny.pl).

<sup>8</sup> Pisał o tym ks. Z. Lisowski, *Biskup krakowski Karol Wojtyła w Muszynie*, „Almanach Muszyny” 2007, s. 20–210.

<sup>9</sup> Zob. W. Dąbrowski, *21.37* (wiersz), „Almanach Muszyny” 2005, s. 5–6, oraz wiersz dziękczynny za dar Jana Pawła II, M. Bajorek, *Pokłoń się*, „Almanach Muszyny” 2007, s. 272.

<sup>10</sup> Zob. M. Bajorek, *Pomnik Jana Pawła II w Muszynie*, „Almanach Muszyny” 2007, s. 273–274, też, *kolekcja moich wnuków*, „Almanach Muszyny” 2007, s. 243–247 – rzeczona kolekcja dotyczy w dużej mierze osoby Jana Pawła II; też, *Pomnik wzniesiony z potrzeby serca*, „Almanach Muszyny” 2008, s. 271. Zob. także *Pomnik Kardynała oraz Narodziny pomnika* (fotoreportaż), tegoroczny „Almanach Muszyny”, s. 103 i 105–108; S. Dziedzic, *Na odsłonięcie pomnika Kardynała Karola Wojtyły w Muszynie* (wiersz), tamże s. 104.